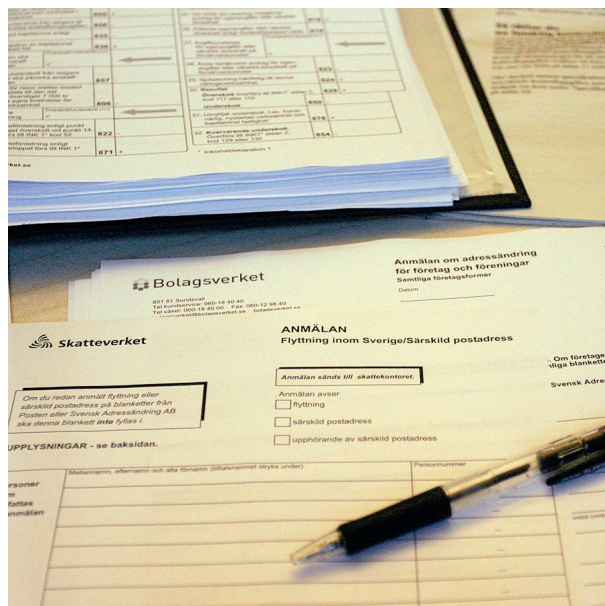

Informationsutbyte mellan myndigheter eller dubbelarbete för företagen?

– Statliga myndigheter kräver årligen in 94 miljoner blanketter från företagen

Rapport av Jens Hedström
Mars 2006

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning av undersökningens resultat	2
2. Resultat: Antalet blanketter och blankettyper	3
2.1 Inledning.....	3
2.2 Utveckling av insamlade blanketter	3
2.3 Utveckling antal blankettyper.....	7
3. Bilagor, inlämningsfrekvens, ändamål och media	10
3.1 Blanketter med bilagor	10
3.1.1 Antal blanketter med bilagor	10
3.1.2 Antal blankettyper med bilagor	10
3.2 Inlämningsfrekvens	10
3.2.1 Inlämningsfrekvens antal blanketter.....	10
3.2.2 Inlämningsfrekvens blankettyper.....	10
3.3 Ändamål med de inlämnade blanketterna	10
3.3.1 Ändamål antal blanketter	10
3.3.2 Ändamål blankettyper.....	11
3.4 Mottagningsmedia	11
3.4.1 Mottagningsmedia antal blanketter.....	11
3.4.2 Mottagningsmedia blankettyper	12
4. Informationsutbyte mellan myndigheter eller ”dubbelarbete för företagen”	13
4.1 Inledning.....	13
4.2 Avgiftsuttag	13
4.3 Utbyte av information mellan myndigheterna.....	14
4.4 Samordning av uppgifter inom myndigheten	15
4.5 Standardisering	15
5. Myndigheternas IT-användning	17
5.1 Inledning.....	17
5.2 På vilket sätt kan företagen lämna in uppgifter till myndigheten.....	17
5.3 Samordnade elektroniska uppgiftsinlämningar	18
5.4 Myndigheternas hemsida.....	19
5.6 Elektronisk signatur.....	20
5.7 Utveckling av IT-stöd.....	21
6. Förslag från Näringslivets Regelnämnd NNR:.....	23
BILAGA 1	24
Undersökningens genomförande	24
<i>Pilotundersökning</i>	24
<i>Enkätundersökning</i>	24
Definitioner.....	25
Svarsfrekvens	25

1. Sammanfattning av undersökningens resultat

År 1999 presenterade Statskontoret en undersökning som visade att 75 statliga myndigheter krävde in uppgifter från svenska företag. Fler undersökningar därefter tyder på att företagen anser att uppgiftslämnandet ökar och att företagen dubbelrapporterar samma uppgifter till flera myndigheter.

Mot bakgrunden av detta beslöt Näringslivets Regelnämnd (NNR) att närmare undersöka utvecklingen under senare år. Konsultföretaget Arkitraven fick 2005 uppdraget att upprepa Statskontorets undersökning samt att komplettera med frågor som rörde samordningen av uppgiftslämnandet från företag till myndigheter och myndigheter emellan.

Denna rapport visar på omfattningen och utvecklingen av antalet blanketter som företagen måste fylla i och hur denna information hanteras av myndigheterna. Rapporten ger däremot inte svar på hur omfattande det totala uppgiftslämnandet från företag till myndigheter är.

Undersökningen visar att:

- Antalet blanketter som företagen lämnar in till myndigheterna har ökat med 29 % till totalt 94 miljoner, sedan 1999. Skatteverkets kontrolluppgifter utgör den absoluta merparten av dessa blanketter.
- 77 % av myndigheterna anser att det finns möjlighet att öka samordningen mellan myndigheterna av företagens uppgifter. Särskilt de större myndigheterna ser stora möjligheter till utökad samordning.
- Endast 31 % av myndigheterna uppger att de i dagsläget har samordnat eller integrerat elektroniska tjänster med andra myndigheter, men hela 54 % ser i framtiden möjlighet till utökad samordning.
- 21 % av myndigheterna tar ut avgifter i vissa ärenden medan 13 % alltid tar ut avgifter.
- Möjligheten till verifikation och identifikation via elektronisk signatur är en relativt ny företeelse. Endast 20 % av myndigheterna använder sig av detta idag.
- Hela 80 % av blankettyperna lämnas via papper eller e-post. En stor del av detta torde vara via e-post, men det handlar fortfarande om betydande manuell handläggning.
- Det totala antalet blankettyper (uppgiftskrav) uppskattas till 1301 st, en ökning på ca 13 %. Observera att det finnas många olika uppgiftskrav i en blankett.
- Antalet myndigheter som företagen måste rapportera till har vuxit till cirka 90 statliga myndigheter sedan den senaste undersökningen.

2. Resultat: Antalet blanketter och blankettyper

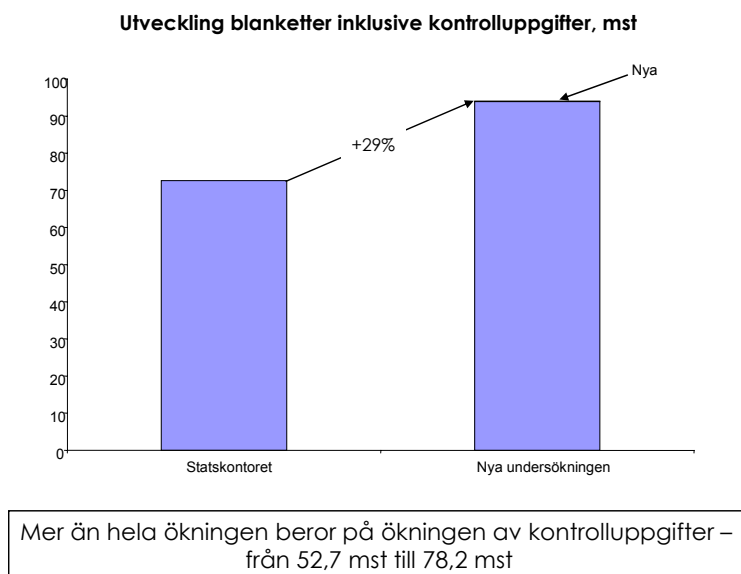
2.1 Inledning

I följande kapitel görs en genomgång av hur myndigheternas insamlande av blanketter respektive blankettyper ser ut i dagsläget samt en jämförelse med Statskontorets undersökning för att kartlägga utvecklingen.

Alla myndigheter har inte inkommit med svar. Vid en jämförelse med den gamla undersökningen tas endast de myndigheter med som ingett svar.

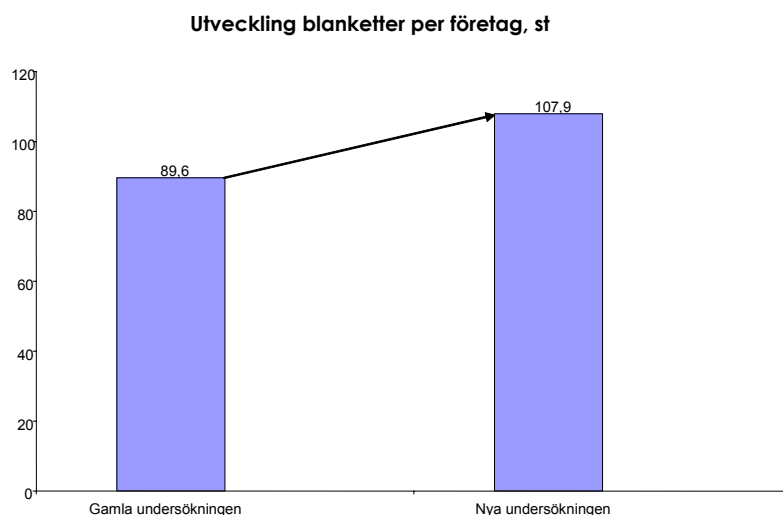
2.2 Utveckling av insamlade blanketter

Utifrån undersökningen kan konstateras, att det totala antalet blanketter markant ökat sedan Statskontorets undersökning 1999. Från en total volym på 73 miljoner blanketter¹ i den tidigare undersökningen har antalet ökat till 94 miljoner, det vill säga en ökning med 29 %. Som även konstaterades i den tidigare undersökningen, utgör kontrolluppgifter till Skatteverket den absoluta merparten av dessa blanketter. I den nya undersökningen står de för ca 84 % eller 78,2 miljoner blanketter.

¹ Då de gamla myndigheter som svarat står för ca 99 % av det totala antalet insamlade blanketter i den gamla undersökningen, görs jämförelser med totalsiffran från den gamla undersökningen även om den de facto borde justeras ned med 1 % till ca 72 mst. Den främsta anledningen till detta är att 73 mst tidigare är kommunicerat och att detta inte på något sätt är avgörande för undersökningen. Motsvarande siffra för antalet blanketter exklusive kontrolluppgifter är 97 %.

Den kraftiga ökningen av kontrolluppgifterna beror på ett flertal faktorer. Antalet företag har under perioden ökat med ca 7,4 %, men även nya typer av kontrolluppgifter har tillkommit. Ett sådant exempel är kontrolluppgifter för bostadsrätter som relativt nyligen infördes där bostadsrättsföreningar är skyldiga att skicka kontrolluppgifter för bostadsrättsinnehavarna till Skatteverket.

De nya myndigheter som tillkommit sedan den gamla undersökningen har betydligt färre blanketter per myndighet, 8 800 blanketter per myndighet jämfört med 1,2 mst blanketter per myndighet för de ”gamla” myndigheterna. I siffran för de gamla myndigheterna inkluderas kontrolluppgifterna.

Topp tio antal blanketter, mst

Myndighet	Statskontoret	Nya unders.	Förändring	Kommentar
Skatteverket	63,57	85,53	+34%	Mer än hela ökningen beror på ökning av kontrolluppgifter
Tullverket	4,19	4,96	+18%	Ökningen beror delvis på att det blivit enklare för företag att skicka information till Tullverket
Riksbanken	2,06	0,02	-99,3%	Rapportering kring utlandbetalningar upphört (2 mst blanketter)
PRV	0,75	0,72	-4%	Nya=Bolagsverket+PRV
SCB	0,61	0,53	-13%	Beror på att SJV tagit över lantbruksregistret (85 tst blanketter)
AMS	0,50	0,43	-14%	Delvis uppskattning avstämmd med AMS
SJV	0,25	0,20	-21%	Delförklaring statistiksamlingar fluktuerar över åren, 2004 ett år med begränsad insamling
RFV	0,16	0,73	+458%	Kraftig ökning av anmälningar om arbetsskador, blanketter saknades i tidigare undersökningen
Fiskeriverket	0,15	0,12	-19%	
SIKA	0,14	0,14	+4%	Viss ökning av framförallt statistik
Summa	72,38	93,39	+29%	

Av tabellen framgår, att fyra myndigheter av de tio största under perioden ökat antalet blanketter, medan övriga minskat. I princip hela den totala förändringen beror på de ökade kontrolluppgifterna hos Skatteverket. Minskningen av övriga blanketter hos Skatteverket respektive Riksbanken märks därför inte på grund av detta.

Nedan görs en genomgång av utvecklingen hos respektive myndighet.

Skatteverket

Antal blanketter från företag till Skatteverket uppgår i undersökningen till 85,6 miljoner. Motsvarande antal blanketter i Statskontorets undersökning uppgick till 63,6 miljoner. Ökningen beror uteslutande på att antalet kontrolluppgifter kraftigt ökat under perioden, från 52,7 till 78,1 miljoner.

Enligt Skatteverket finns det flera förklaringar till detta:

- Antalet blanketter har endast ökat pga av kontrolluppgifterna
- Antalet blanketter (exklusive kontrolluppgifter) har minskat under perioden genom aktivt arbete från myndighetens sida.
- Antalet skattedeklarationer fluktuerar mycket från år till år, för det fall den förra mätningen skedde vid en ”topp” och den nuvarande mätningen i en ”dal” slår detta igenom.
- Metoderna inom Skatteverket har förfinats, vilket innebär att dagens siffra över antalet blanketter är mer korrekt. Den siffra som togs fram till Statskontorets undersökning byggde i mycket högre grad på uppskattningar.

Slutsatsen blir, att rensat från kontrolluppgifterna har antalet blanketter till Skatteverket minskat sedan den förra mätningen. Storleken på minskningen är dock behäftad med viss osäkerhet.

Tullverket

Antalet blanketter till Tullverket har under perioden ökat, närmare bestämt från 4,19 till 4,96 miljoner eller med 18 %. Detta kan vid en första anblick te sig förvånande, då Tullverket är en av de myndigheter som mest aktivt arbetat med regelförenkling, bland annat genom den så kallade servicetrappan. Det finns framförallt tre skäl till denna utveckling:

- De förenklingar som gjorts för företagen har bland annat inneburit att man kan skicka information direkt från företagets affärssystem. Detta innebär att man oftare skickar information till Tullverket utan att den administrativa bördan för den skall öka.
- I och med att det blivit smidigare och enklare att förtulla varor minskar behovet av att bygga upp lager. Företagen kan på ett annat sätt än tidigare använda sig av ”just in time leveranser”. Detta innebär fler transporter och därmed fler deklarerationer men med mindre innehåll per deklaration.
- Man är från Tullverkets sida dessutom något osäker på vilka blanketter som ingick i den förra undersökningen, vilket kan innebära en (begränsad) felkälla.

Riksbanken

Antalet blanketter som skickades till Riksbanken uppgick till drygt 2 miljoner i den förra undersökningen. Den absolut största delen av detta utgjordes av rapportering kring utlandsbetalningar som stod för ca 2 miljoner blanketter. Denna rapportering lades dock ner vid årsskiftet 2002/2003. Kombinerat med att ett antal statistikblanketter lagts ut på SCB, återstår i dagsläget ca 15 000 blanketter som Riksbanken samlar in, i princip uteslutande för statistikändamål.

Patent- och Registreringsverket, PRV

PRV har sedan Statskontorets mätning delats upp i dels PRV, dels Bolagsverket. Vid en jämförelse mellan ”gamla” PRV och de nya myndigheterna kan konstateras att antalet blanketter minskat från 750 tusen till 720 tusen, det vill säga en minskning med 4 %. Någon djupare analys av den marginella förändringen har inte gjorts.

Statistiska Centralbyrån, SCB

Antalet blanketter som SCB samlar in har under perioden minskat med 13 %, från 610 tusen till 530 tusen. Denna minskning beror nästan uteslutande på att Statens Jordbruksverk tagit över Lantbruksregistret från och med år 2000, omfattande ungefär 85 tusen blanketter årligen.

I siffran ovan ingår inte det antal blanketter som SCB skickar ut på uppdrag av andra myndigheter. Dessa utgör ca 200 000 st per år där de största uppdragsgivarna är:

- Medlingsinstitutet
- Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA
- Statens Energimyndighet, STEM
- Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS
- Riksbanken

Utöver detta utför SCB insamlingar på uppdrag av ytterligare ett tiotal myndigheter.

Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS

Blanketter skickade till AMS har under perioden minskat med 14 %. Antalet blanketter uppgår i den nya undersökningen till ca 430 tusen, att jämföra med ca 500 tusen i Statskontorets undersökning. Blanketterna består framförallt av två typer: Anmälan om ledig plats respektive Rekvisitioner för bidrag.

De nya siffrorna består till viss del av uppskattningar gjorda av AMS. Vad gäller anmälan om ledig plats har denna efter avstämning med AMS antagits vara den samma som vid den förra undersökningen, det vill säga ca 300 tusen, medan företagens rekvisitioner för att söka bidrag med mera har sjunkit från 200 tusen till ca 130 tusen blanketter. Minskningen i sin helhet beror alltså på ett minskat antal rekvisitioner.

Statens Jordbruksverk

Statens Jordbruksverk uppvisar en minskning från 250 tusen blanketter till ca 205 tusen blanketter. Förändringen beror till stor del på de statistikundersökningar som görs årligen; vartannat år är undersökningarna mer omfattande. 2004 var ett år då en mindre omfattande undersökning gjordes vilket alltså kan förklara utvecklingen. Jordbruksverket har dessutom aktivt arbetet med regelförenkling under en tid vilket också kan vara en förklaring till att antalet blanketter minskat.

Riksförsäkringsverket/Försäkringskassan

Försäkringskassan (fd Riskförsäkringsverket och Försäkringskassan) är den myndighet som uppvisar den kraftigaste ökningen av antalet blanketter efter Skatteverket. Detta beror på två orsaker; antalet anmälda arbetsskador har under perioden nästan trefaldigats från ca 50 tusen i Statskontorets undersökning till ca 140 tusen i den nya undersökningen. Den andra orsaken är av mätteknisk natur – sjukanmälningar var av någon anledning inte med i den tidigare undersökningen, siffrorna har därför kompletterats med drygt 500 tusen blanketter.

Fiskeriverket

Fiskeriverket uppvisar en minskning av antalet blanketter från 150 tusen till 120 tusen, det vill säga 20 %. En djupare analys i vad skillnaden består i har inte gjorts, konstateras kan dock att antalet fiskeföretag under samma period ökat med ca 40 %.²

Statens institut för kommunikationsanalys, SIKÅ

För SIKÅ:s del ligger antalet insamlade blanketter kvar på ungefär samma nivå som tidigare, det vill säga 140 tusen blanketter. En stor del av detta utgör statistik kring avgående och ankommande färjor i regelbunden trafik och som ligger kvar på de nivåer som gällde vid den förra undersökningen.

Övriga myndigheter

Den myndighet som bortsett från Riksbanken, Försäkringskassan och Skatteverket uppvisar den största förändringen vad gäller blanketter är Naturvårdsverket som i den tidigare undersökningen endast samlade in ca 2 300 blanketter men i denna undersökning ca 108 000 blanketter. Till viss del kan detta bero på att myndigheten ökat antalet blanketter t ex i samband med utsläppsrätter men även att man i denna undersökning gjort en mycket noggrann analys vilket i sig kan ha bidragit till den högre siffran.

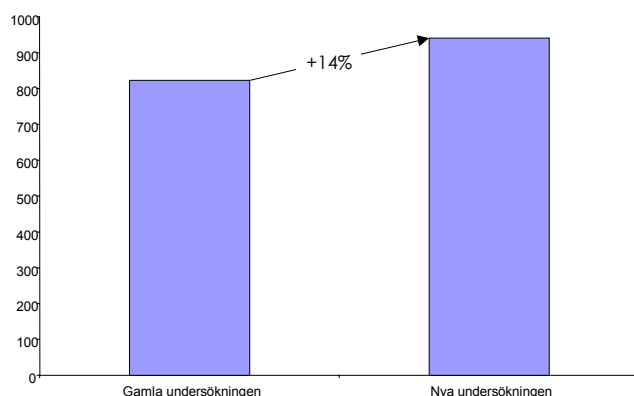
2.3 Utveckling antal blankettyper

I statskontorets tidigare undersökning hade myndigheterna 1154 st olika blankettyper för att samla in uppgifter från företagen.

Om man jämför de ”gamla” myndigheternas svar i förra undersökningen mot de ”gamla” och ”nya” myndigheter som svarat i den aktuella undersökningen, har antalet blankettyper stigit från 822 st till 941 st, en ökning med ca 14 %. Ökningen av antalet myndigheter som samlar in blanketter under samma period är ca 17 %, vilket indikerar att de nya myndigheterna som tillkommit är mindre ”blankettbenägna” än de gamla myndigheterna.

² Källa SCB

Utveckling antal blankettyper

*Endast de myndigheter som svarat

Om materialet rensas för nya myndigheter kan man konstatera att de myndigheter som var med i den tidigare undersökningen har ökat antalet blankettyper med ca 8,5 % eller med 70 st (från 822 till 892 st). Med ett antagande att dessa siffror är signifikanta för hela gruppen ”gamla” myndigheter, det vill säga även för de ”gamla” myndigheter som inte svarat, skulle det totala antalet blankettyper i den gruppen uppgå till ca 1252 stycken. Om man lägger till nya myndigheter (där bland annat Djurskyddsmyndigheten och Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning ingår) så uppgår det totala antalet blankettyper till 1301 stycken, en ökning med ca 13 % jämfört med den tidigare undersökningen.

Listan över de myndigheter som står för flest antal blankettyper uppvisar endast små förändringar vad gäller placering jämfört med den tidigare undersökningen. De största förändringarna står Naturvårdsverket och Sjöfartsverket för, som i den förra undersökningen inte nådde upp på ”tio-i-topp-listan”. Dessutom har inte svar erhållits från samtliga myndigheter som i den förra undersökningen hade flest blankettyper.

	Gamla undersökningen	Nya undersökningen
Skattemyndigheten	139	138
Jordbruksverket	135	176
Länsstyrelser	107	Ingen uppgift
Riksbanken	88	25
PRV	75	74
Finansinspektionen	56	43
Tullverket	43	37
SCB	30	25
Statens Energimyndighet	27	Ingen uppgift
Statens Kulturråd	27	64
Naturvårdsverket	7	80
Sjöfartsverket	7	40

Kursiv stil=nya på listan

Då myndigheterna inte redovisat varje blankettyper för sig utan endast totalsiffror, är en fullständig analys svår att göra. Ett antal observationer kan dock göras:

- Skatteverket ligger kvar på ungefär samma nivå.
- Under samma period som Jordbruksverket kraftigt minskat antalet insamlade blanketter har antalet blankettyper stigit anmärkningsvärt. Till viss del skulle detta kunna hänföras till EU-reglering.
- Riksbankens förändring kommer sig dels av att vissa blanketter nu lagts ut på SCB, dels att vissa insamlingar inte längre görs.
- Finansinspektionen har aktivt arbetat med att slå samman blanketter och undersökningar de senaste åren och det är förmodligen resultatet av det arbetet som syns i undersökningen.
- Vad gäller Naturvårdsverket beror ökningen här förmodligen på samma effekt som tidigare redovisats, dvs framförallt mer förfinad undersökning

3. Bilagor, inlämningsfrekvens, ändamål och media

I samband med att antalet blanketter kartlagts ställdes även frågor kring för vilket ändamål blanketterna samlats in, med vilken frekvens med mera. Frågorna motsvaras av frågor i den tidigare undersökningen.

3.1 Blanketter med bilagor

3.1.1 Antal blanketter med bilagor

Bilagor ska enligt undersökningen ha bifogats 19 % av de blanketter som skickades in under 2004 (exklusive kontrolluppgifter). Bilagor kan till exempel vara registreringsbevis, ytterligare bilagda blanketter, andra dokument som verksamhetsberättelser med mera. Andelen blanketter med bilagor är en minskning jämfört med den förra undersökningen, där ca 25 % av antalet blanketter krävde bilagor. En orsak till detta kan vara minskningen av blanketter till Skatteverket, där bilagor ofta är en del av det material som skickas in.

3.1.2 Antal blankettyper med bilagor

Av de 941 blankettyper som identifierats i undersökningen ska ca 28 % skickas in med bilaga/bilagor. Även detta utgör en minskning jämfört med den tidigare studien, där ca 40 % av blankettyperna skulle överföras till myndigheterna inklusive bilaga.

3.2 Inlämningsfrekvens

3.2.1 Inlämningsfrekvens antal blanketter

Av de inlämnade blanketterna lämnades ca 44 % in baserat på händelse, medan 48 % lämnades in på årsbasis.

Den höga andelen årsvisa blanketter är framförallt hänförlig till Skatteverket medan den höga andelen blanketter initierade av en händelse går att hänföra till Tullverket.

Fördelningen har inte nämnvärt ändrat sig sedan den förra undersökningen, där 43 % av blanketterna var styrda av specifika händelser medan 57 % var periodiska.

3.2.2 Inlämningsfrekvens blankettyper

Vad gäller blankettyper utgör händelsestyrda typer ungefär 46 % medan periodiska utgör ca 54 %. Andelen händelsestyrda har minskat sedan Statskontorets undersökning då de utgjorde ca 60 %.

3.3 Ändamål med de inlämnade blanketterna

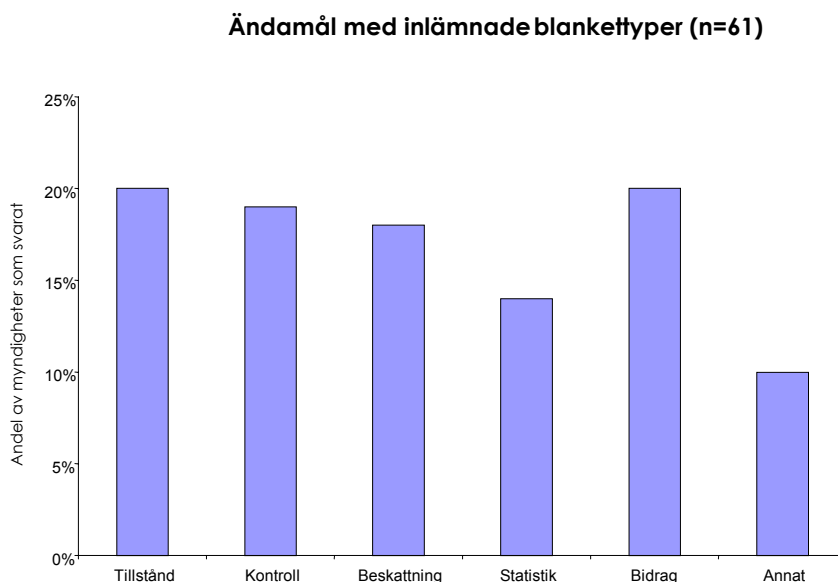
3.3.1 Ändamål antal blanketter

Ändamålet med de blanketter som skickas in är framförallt beskattning. Detta förhållande kvarstår även om materialet helt rensas från Skatteverket.

Tullverket står i princip för samtliga beskattningsblanketter efter det att Skatteverket tagits bort ur materialet.

Fördelningen skiljer sig inte på något avgörande sätt från den tidigare undersökningen, där Beskattning uppgavs vara syftet i 72 % av de inskickade blanketterna, följt av Statistik (11 %), Kontroll och Annat (4 % vardera), Tillstånd (3 %) samt Bidrag (2 %).

3.3.2 Ändamål blankettyper

Fördelningen av ändamålen per blanketttyp är betydligt mer jämn, där Tillstånd, Kontroll, beskattning samt Bidrag alla ligger kring 20 %-strecket. Jämfört med den tidigare undersökningen utgör detta en minskning för typerna Tillstånd och Statistik, medan övriga typer faktiskt ökat sin andel. Jämförelsen ska dock tolkas försiktigt då det i den gamla undersökningen fanns möjlighet att ange flera ändamål med en blanketttyp.

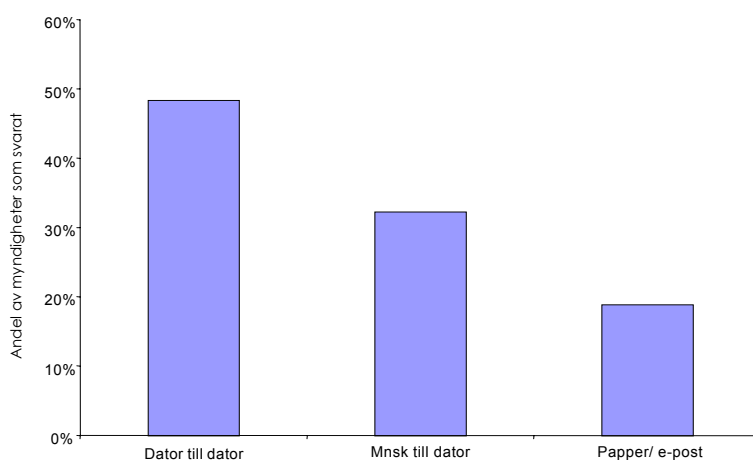
3.4 Mottagningsmedia

3.4.1 Mottagningsmedia antal blanketter

Tre alternativ för hur information överförs till myndigheter från företag har kartlagts: ”dator till dator”, ”människa till dator” samt ”papper/e-post”.

- Ca 48 % av de inskickade blanketterna överförs ”dator till dator”, det vill säga informationen är datorskapad och läses av dator hos mottagande myndigheter. Ett exempel på detta är filöverföring. Det är framförallt volymerna tillhörande Skatteverket och Tullverket som här slår igenom.
- Ca 33 % av blanketterna överförs från ”människa till dator”. Detta innebär att informationen är manuellt skapad på företaget men läses av dator på myndigheten
- Ca 19 % av blanketterna överförs via papper eller e-post. Detta innebär att informationen manuellt skapas på företaget och att den manuellt tas emot på myndigheten. Ett exempel på detta är fysiskt inskickade blanketter.

**Mottagningsmedia antal blanketter -
exklusive kontrolluppgifter (n=61)**

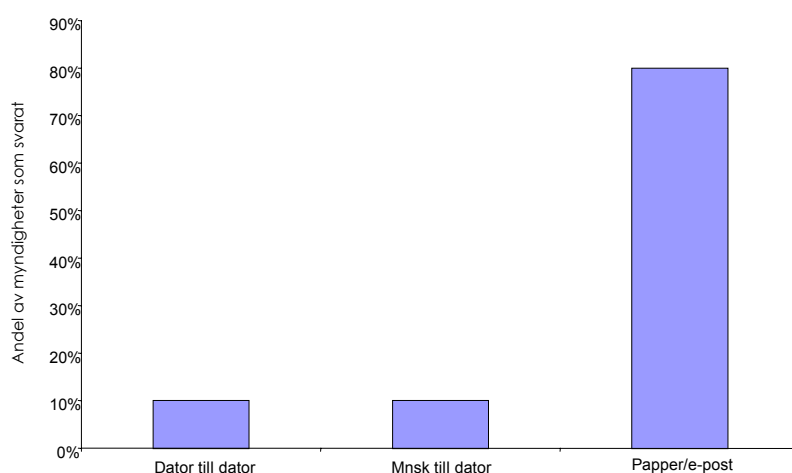

Kartläggningen i den tidigare undersökningen är inte helt jämförbar, då frågeställningen där var i vilken mån myndigheterna registrerade blanketter elektroniskt. 91 % av myndigheterna uppgav då att de helt eller delvis registrerade blankettuppgifter elektroniskt, en siffra som torde vara ännu högre i dagsläget.

3.4.2 Mottagningsmedia blankettyper

En intressant iakttagelse utifrån materialet är att endast 20 % av blankettyperna lämnas dator till dator eller människa till dator, medan hela 80 % lämnas via papper eller e-post. En stor del av detta torde vara via e-post, men det handlar fortfarande om betydande manuell handläggning. Det är intressant att notera att både Skatteverket och Jordbruksverket har en ansevärd mängd blanketter som lämnas via papper eller e-post. Det torde dock vara blanketter med låg frekvens och där det inte är motiverat att bygga upp långtgående automatiska rutiner.

Mottagningsmedia antal blankettyper (n=61)

4. Informationsutbyte mellan myndigheter eller ”dubbelarbete för företagen”

4.1 Inledning

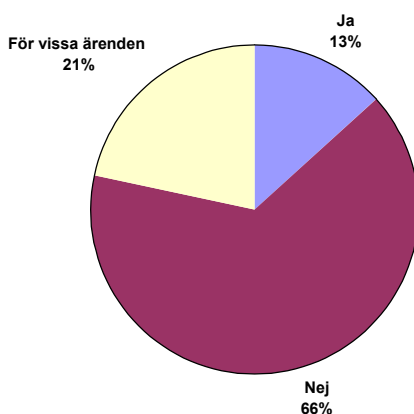
Syftet med denna del av undersökningen är att se i vilken grad det förekommer informationsutbyte och/eller samordning mellan myndigheter av den information som samlas in från företagen. En hög grad av samordning ger förutsättningar att begränsa blankettinsamlandet från företagen och därmed en mindre administrativ börda för företagen.

De jämförelser som här görs med den gamla undersökningen utgår från svar per myndighet.

4.2 Avgiftsuttag

66 % av myndigheterna har svarat att de inte tar ut avgifter av företagen, 21 % av myndigheterna gör det i vissa ärenden medan 13 % alltid tar ut avgifter.

”Tar myndigheten ut avgifter i samband med att man mottar eller hämtar in blanketter/uppgifter från företagen?” (n=63)

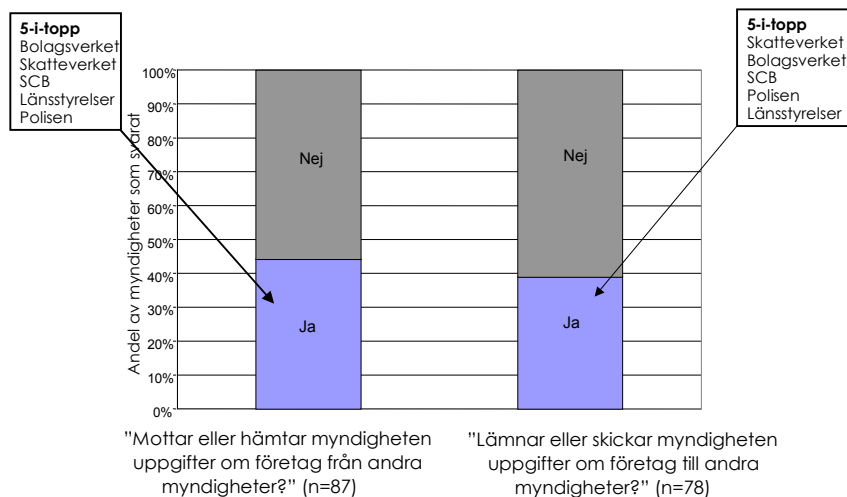
De myndigheter som uppger att de alltid tar ut avgifter, är i princip alla små och specialiserade, som till exempel de regionala etikprövningsnämnderna. Bland de myndigheter som tar ut avgifter för vissa ärenden återfinns bland annat Finansinspektionen och Naturvårdsverket.

I den tidigare undersökningen uppgav 62 % av myndigheterna att de inte tar ut avgifter. Totalt har andelen myndigheter som tar ut någon avgift minskat från 38 % till 34 % mellan de båda undersökningstillfällena.

Man kan konstatera att andelen myndigheter som inte tar ut avgifter ökat något jämfört med den gamla undersökningen men att situationen som helhet egentligen inte ändrat sig mellan undersökningarna.

4.3 Utbyte av information mellan myndigheterna

Av de 60 myndigheter som svarat uppger 45 % att de mottar eller hämtar uppgifter från andra myndigheter som de har nytta av i sin egen verksamhet. En något mindre andel myndigheter, 39 %, uppger att de skickar information till andra myndigheter.

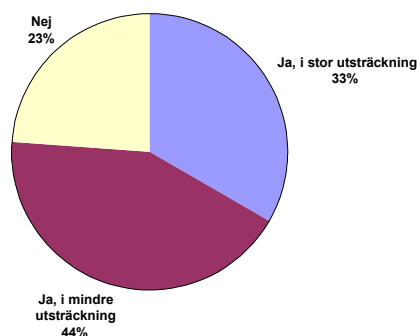

De myndigheter som man tar emot mest information ifrån är Bolagsverket, Skatteverket, SCB, Länsstyrelser och Polisen. De myndigheter som information skickas till är i princip samma myndigheter som de mottagande, dock i en något annorlunda ordning.

En jämförelse med den tidigare undersökningen haltar något då frågan i den tidigare undersökningen är annorlunda ställd, skillnaden mellan de båda undersökningarna bedöms trots det som marginell.

I denna undersökning anser 44 % av myndigheterna att det i mindre utsträckning finns möjligheter till samordning. 33 % av myndigheterna anser att det finns stora möjligheter till ytterligare samordning. Endast 23 % av de myndigheter som idag hämtar eller lämnar uppgifter anser inte att det finns möjligheter till ytterligare samordning av informationsinsamling mellan myndigheterna.

"Utöver den samordning av informationsinsamling som sker idag, bedömer ni att det finns ytterligare möjligheter till informations-samordning med andra myndigheter för att förenkla för företagen och/eller myndigheten (n=69)

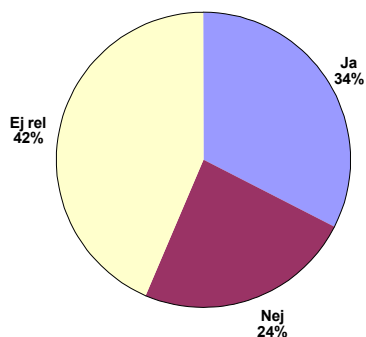

Bland de myndigheter som svarat att de ser stora möjligheter till utökad samordning finns ett flertal stora myndigheter som Skatteverket och Jordbruksverket. Bland de som svarat nej finns framförallt mindre myndigheter med begränsat insamlande som SWEDAC och Premiépensionsmyndigheten.

4.4 Samordning av uppgifter inom myndigheten

På frågan om uppgiftslämnande inom myndigheten samordnats till en blankett eller liknande, uppger 34 % av de myndigheter som svarat att så skett. Bland dessa finns än en gång de stora och viktiga myndigheterna som Skatteverket, SCB och Tullverket. 24 % av myndigheterna uppger att någon samordning inte skett, medan 42 % anger att detta inte är relevant.

"Har företagens uppgiftslämnande till myndigheten begränsats genom att olika uppgiftsinsamlingar samordnats till en blankett eller liknande?" (n=74)

Av dem som angett att det inte är relevant är huvuddelen myndigheter med en eller ett fåtal blankettyper.

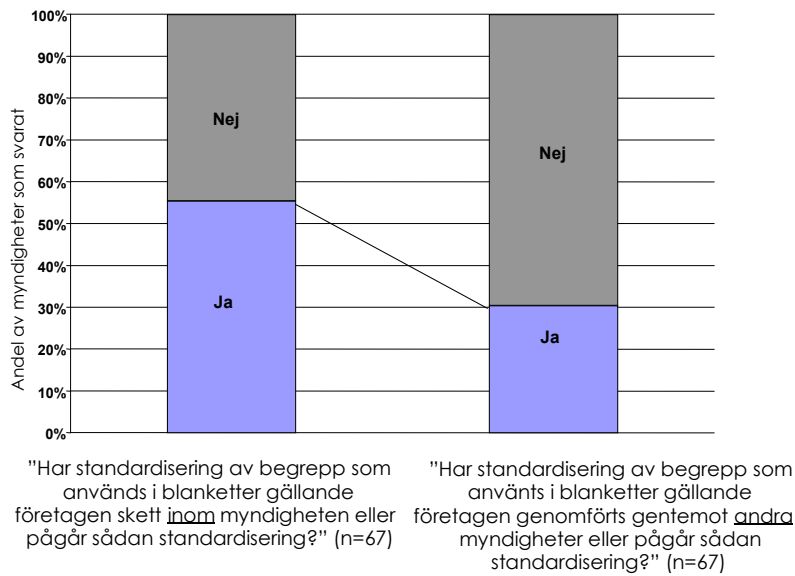
Denna bild skiljer sig från den tidigare undersökningen, där 47 % av myndigheterna angav att de samordnat blanketter för uppgiftsinlämning medan svaret "ej relevant" är betydligt mindre än i den aktuella undersökningen (29 %). "Nej" står däremot för en oförändrad andel på ca 25 %.

Vad skillnaden beror på är svårt att säga, en variabel kan vara i vilka fall svaret "ej relevant" har angetts.

4.5 Standardisering

För att myndigheterna på ett effektivare sätt ska kunna kommunicera med företagen, är standardisering av begrepp en viktig del. Med standardisering avses att myndigheten gått igenom terminologi som används vid kontakter med företagen för att säkerställa att definitionerna är desamma oavsett vilken avdelning eller liknande som företaget har kontakt med.

Ca 55 % av de myndigheter som svarat uppger att de standardiserat begrepp inom myndigheten, medan endast 30 % av myndigheterna har standardiserat begrepp gentemot andra myndigheter.

Bland dessa finns framförallt stora insamlingsmyndigheter som Tullverket och Skatteverket. Dessa myndigheter har ofta omfattande informationsutbyte med andra myndigheter (se ovan) och standardisering är därmed nödvändigt.

Andelen myndigheter som genomfört någon form av standardisering verkar inte ha förändrats nämnvärt sedan den tidigare undersökningen, där ca 50 % av myndigheterna uppgav att någon form av standardisering genomförts eller pågick.

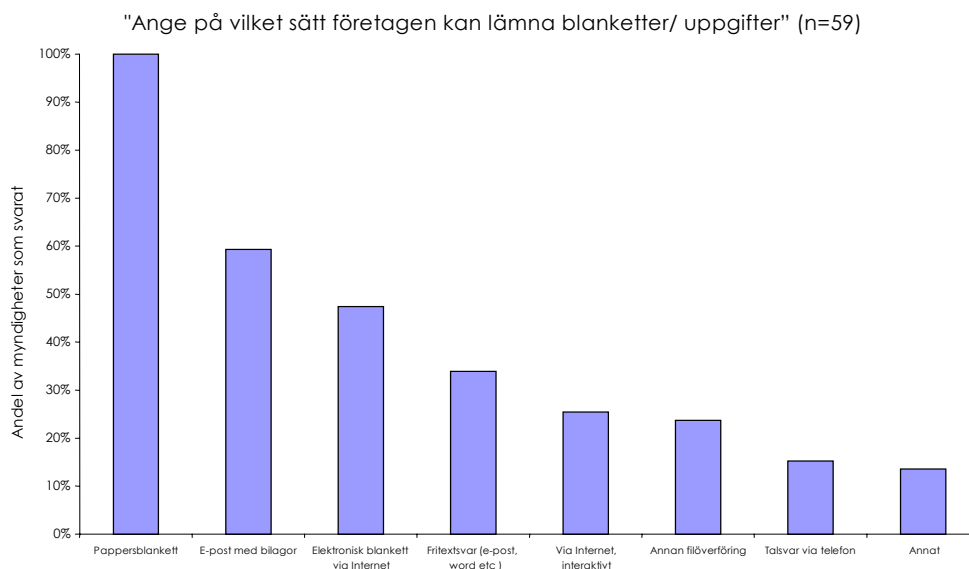
5. Myndigheternas IT-användning

5.1 Inledning

Den avslutande delen av undersökningen är avsedd att kartlägga i vilken grad myndigheter använder sig av IT-teknologi för att samla in uppgifter från företagen.

5.2 På vilket sätt kan företagen lämna in uppgifter till myndigheten

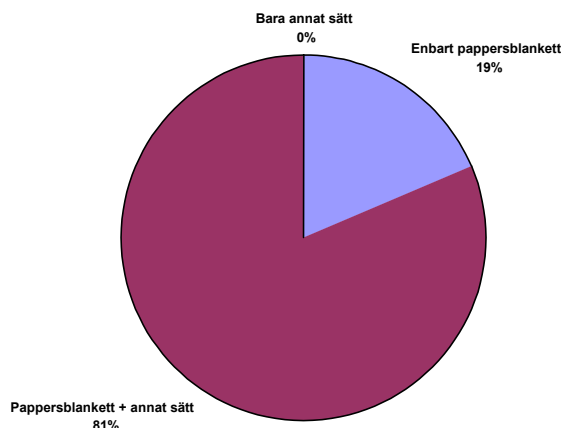
Samtliga myndigheter som svarat på enkäten uppger att företagen kan lämna in information på pappersblankett. Den näst vanligaste metoden för inlämning som myndigheterna erbjuder är E-post med bilagor, ca 59 % av myndigheterna erbjuder detta. Den minst vanliga formen (bortsett från "Annat") är Talsvar via telefon.

Jämfört med den tidigare undersökningen har ett antal inlämningsätt ökat sin andel. Bortsett från pappersblankett, som faktiskt ökat 7-8 procentenheter, har E-post med bilagor ökat från 44 % till 59 % och Elektronisk blankett via Internet ökat med ca 23 procentenheter till ca 47 %. Fritextsvar (-14 %), Annan filöverföring (-6 %), Talsvar (-6 %) och Annat (-1 %) har däremot minskat sina andelar.

Tittar man istället på vilken mix av inkanaler som myndigheterna har, uppger 19 % av myndigheterna att man endast kan lämna in via pappersblanketter. De myndigheter som uppger detta är alla specialiserade, alternativt samlar de in få blanketter. Som exempel kan nämnas Konkurrensverket, Presstödsnämnden och Regionala Etikprövningsnämnder.

Myndigheternas sätt att ta emot uppgifter från företag (n=59)

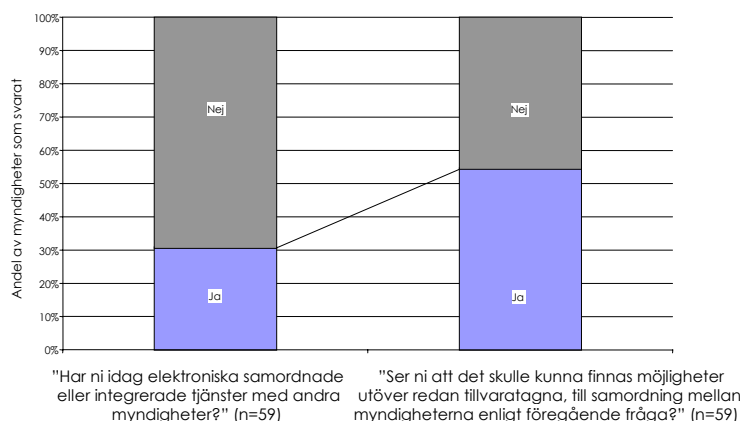

Inga myndigheter har däremot angett bara ”annat sätt”.

Vid en jämförelse med den tidigare studien kan konstateras att andelen myndigheter som enbart erbjuder pappersblankett ligger kvar på oförändrade 19 % av myndigheterna. I den tidigare undersökningen angav 14 % av myndigheterna endast ”Annat sätt” medan inga myndigheter angett detta i den aktuella undersökningen. Det noterades dock i den tidigare undersökningen att myndigheterna i vissa fall varit tveksamma till vilka svarsalternativ de skulle välja, vilket kan vara en förklaring till skillnaden mellan undersökningarna.

5.3 Samordnade elektroniska uppgiftsinlämningar

Frågan avser tjänster med helt eller delvis samma informationsbehov alternativt tjänster (till exempel tillståndsgivning) där flera myndigheter är involverade.

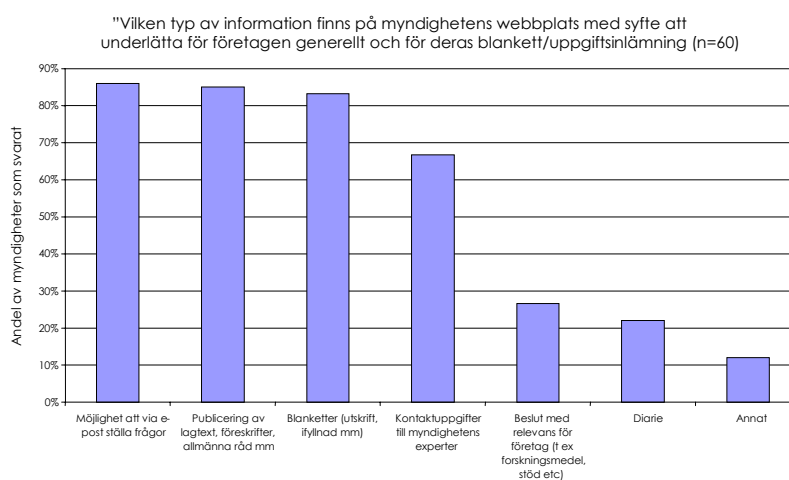
Av de myndigheter som tillfrågats är det endast ca 31 % som uppger att de i dagsläget har samordnat eller integrerat elektroniska tjänster med andra myndigheter. Bland de myndigheter som redan idag tagit tillvara detta finns framförallt de stora myndigheterna som Skatteverket, Bolagsverket, Tullverket med flera.

Om man däremot tittar på hur många myndigheter som ser att det finns möjligheter till samordning, ökar siffran till drygt 54 %. De som tillkommer är framförallt stora myndigheter men även ett antal mindre som SWEDAC och Djurskyddsmyndigheten.

5.4 Myndigheternas hemsida

Den typ av information som erbjuds via de olika myndigheternas hemsida för att underlätta företagens uppgiftsinlämnande är framförallt av fyra slag:

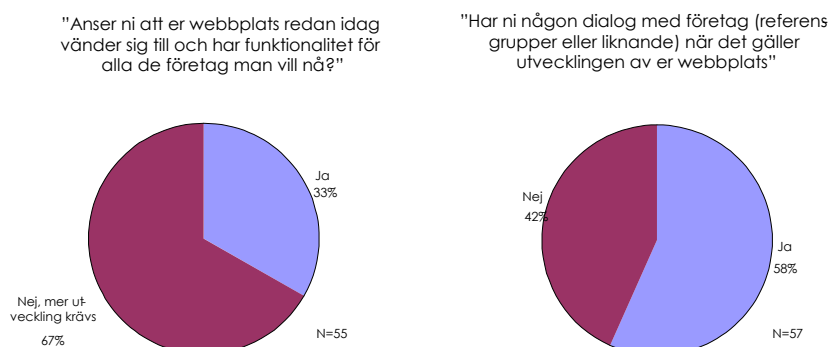
- Möjlighet att via e-post ställa frågor
- Publicering av lagtext, föreskrifter, allmänna råd mm
- Blanketter (för utskrift eller ifyllnad)
- Kontaktuppgifter till experter

Vad gäller publicering av beslut eller diarie, det vill säga möjligheter för företagen att följa eller följa upp ett visst ärende, är det betydligt färre myndigheter som erbjuder detta. Det är dessutom endast ett fåtal myndigheter som erbjuder båda möjligheterna. Bland de myndigheter som erbjuder båda typerna av information finns Premiepensionsmyndigheten och Post- och Telestyrelsen.

5.5 Utveckling av webbplatsen

Nästan 70 % av de myndigheter som svarat anser att mer utveckling krävs av webbplatsen för att kunna vända sig till de företag man vill nå med den funktionalitet man vill erbjuda. Bland dessa myndigheter finns i princip hela topp-tio-listan med något undantag.

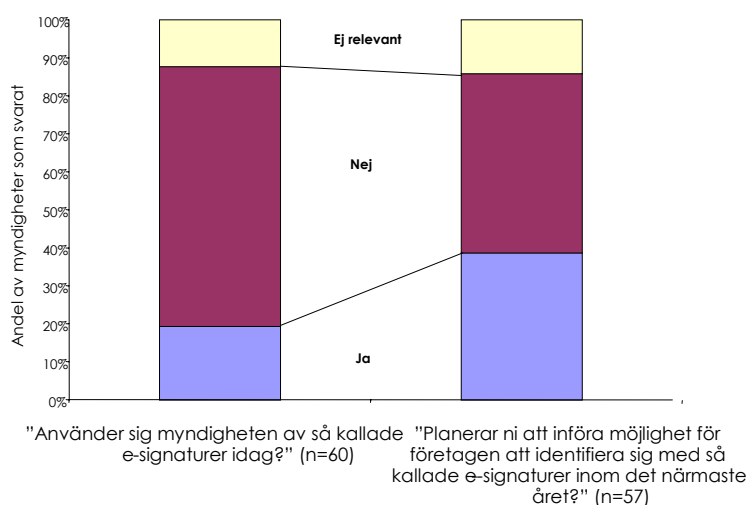

Om man istället tittar på hur utveckling av webbplatsen sker, är det bara sex av tio myndigheter som har en dialog med företagen i samband med detta. Bland dessa finns dock de största ”insamlingsmyndigheterna”.

Svaren indikerar att det finns en hel del utvecklingsarbete kvar även hos de myndigheter som idag är största insamlare och generellt anses kommit längst.

5.6 Elektronisk signatur

Möjligheten till verifikation och identifikation via elektronisk signatur är en relativt ny företeelse. Detta avspeglar sig också i myndigheternas svar, där endast 20 % av myndigheterna idag använder sig av elektroniska signaturer.

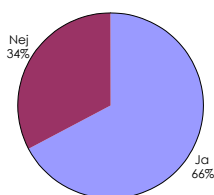
Bland dessa kan nämnas Skatteverket och Finansinspektionen, med andra ord myndigheter dit en stor mängd information rapporteras in.

Ett antal av de myndigheter som idag använder sig av e-signatur har tolkat frågan som om man avser utöka användandet. Tittar man därför på hur många myndigheter som kommer att införa eller utöka möjligheten att identifiera sig med elektronisk signatur inom det närmaste året, uppger nästan 40 % av de tillfrågade myndigheterna att de planerar detta. Det är viktigt att myndigheternas IT-lösning blir lättillgängliga och likformiga så att företagen slipper hantera olika system.

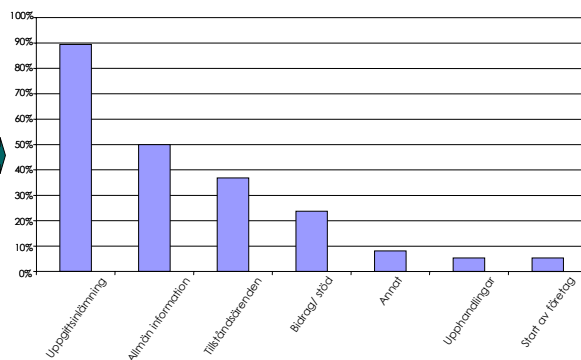
5.7 Utveckling av IT-stöd

66 % av de myndigheter som svarat uppger att de driver IT-projekt för att generellt underlätta kontakter mellan myndigheten och företag.

"Driver ni projekt för att ytterligare utveckla IT-stöd för att underlätta kontakter mellan myndigheten och företag eller avser ni starta sådana inom det närmaste året?" (n=58)

"Om ja, inom vilka områden sker eller kommer projekten att ske?" (n=38)

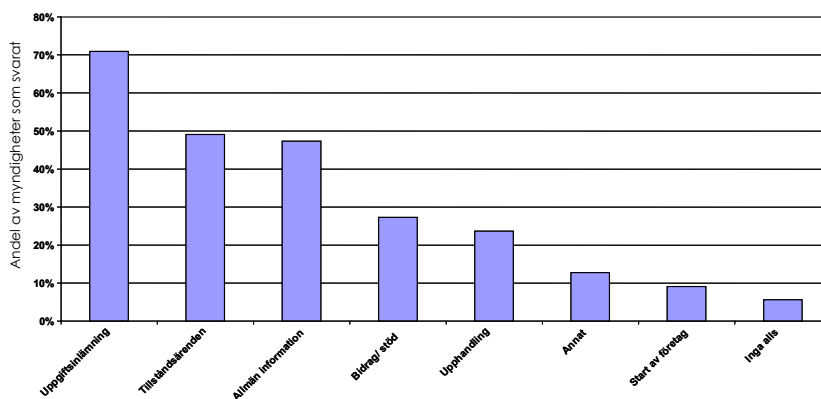

De flesta projekten pågår inom just uppgiftslämnning, där ca 90 % av myndigheterna uppgett att utveckling sker. Det är därefter ett ganska stort gap till områden som allmän information (50 %), tillståndsärenden (ca 37 %) och bidrag/stöd (ca 23 %).

Endast en liten andel myndigheter (5 %) har startat utveckling kring upphandling och start av företag, detta trots att dessa två områden av företagare ofta anses vara komplicerade och omständliga.

Tittar man på inom vilka områden som myndigheterna i framtiden ser möjligheter att utveckla IT-stöd, är det något fler myndigheter som ser upphandling som ett prioriterat område, men i stort sett är bilden densamma.

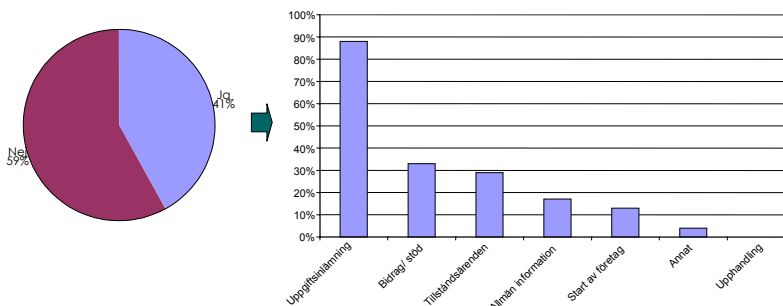
"Inom vilka områden ser ni möjligheter för myndigheten att i framtiden kunna utveckla IT-stödet vid kontakter med företag?" (n=55)

Ställs motsvarande fråga kring informationsutbyte med andra myndigheter, är det 41 % av myndigheterna som svarat som uppger att de driver projekt för att utveckla IT-stöd.

"Driver ni projekt för att ytterligare utveckla IT-stöd för att underlätta kontakter med andra myndigheter kring företagens uppgiftslämnande eller avser ni starta sådana inom det närmaste året?" (n=58)

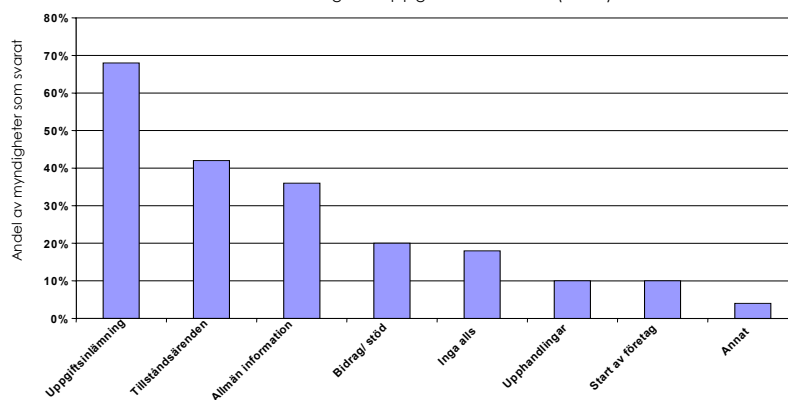
"Om ja, inom vilka områden sker eller kommer projekten att ske?" (n=24)

Även här toppar uppgiftsinlämning, bidrag/stöd och tillståndsärenden listan, medan ingen myndighet uppger att det pågår projekt inom upphandling.

Tågordningen på de områden som man ser som möjliga att utveckla, skiljer sig inte nämnvärt här heller, även om knappt 10 % av myndigheterna ser upphandling som ett område med utvecklingsmöjligheter

"Inom vilka områden ser ni möjligheter för myndigheten att i framtiden kunna utveckla IT-stöd vid kontakter med andra myndigheter för att underlätta företagens uppgiftslämnande" (n=50)

6. Förslag från Näringslivets Regelnämnd NNR

NNRs huvudförslag:

- **Inrätta ett samordnat uppgiftskravsregister för företagsdata.**

NNR är övertygad om att ett samordnat register minskar företagens kostnader att lämna nödvändiga uppgifter. Samtidigt leder det också till en effektiv samordning och utnyttjande av uppgifterna för såväl myndigheter som företag. Ett uppgiftskravregister och regeringens pågående mätningar av företagens administrativa kostnader underlättar framtida förenklingar och samordning för såväl företag som myndigheter. Syftet med ett enda uppgiftskravsregister är att få en strukturerad återanvändning av författningsreglerad uppgiftsinsamling av företagsuppgifter. Enligt NNR skall självklart hänsyn tas till gällande regler i sekretesslagen.

Det föreslagna registret kommer även att förbättra effekten av de samråd som myndigheterna är skyldiga att ha med bl a NNR enligt förordning(SFS 1982:668).

Utifrån vår undersökningen kan konstateras att det totala antalet blanketter har ökat sedan Statskontorets undersökning år 1999. Från en total volym på 73 miljoner blanketter i den tidigare undersökningen har antalet ökat till 94 miljoner, det vill säga en ökning med 29 %. Även blankettyperna har ökat och flera myndigheter är medvetna om att de kräver företagen på samma uppgifter som andra myndigheter.

Samtidigt visar undersökningen att nästan åtta av tio myndigheter anser att det finns möjligheter till ytterligare samordning mellan myndigheterna. Särskilt intressant är att de myndigheter som har de största uppgiftskraven, ser stora samordningsvinster. Parallellt med denna insikt har det visat sig att tiden som företagarna måste avsätta för att administrera regelverken i Sverige ökar, se Nuteks undersökning år 2005 "Företagens villkor och verklighet".

Övriga åtgärder för att genomföra ett uppgiftskravsregister finns beskrivet i PRV:s slutrapport "förslag till ett samordnat uppgiftskravsregister för företagsdata", som överlämnades till regeringen 2000-01-31,.

En god förebild är vårt grannland Norge som har ett liknande register, det sk "Oppgaverregisteret", sedan 1997.

NNRs övriga förslag:

- **Höj kvaliteten på regeringens, myndigheternas och statliga kommittéernas konsekvensanalyser genom att inför ett enhetligt system för konsekvensanalyser som inkluderar förslag från EU-kommissionen.**
- **Redovisa alla genomförda konsekvensanalyser offentligt.**
- **Utse en ansvarig tjänsteman på varje departement och myndighet som ansvarar för arbetet med konsekvensanalyser.**

BILAGA 1

Om undersökningen

Undersökningens genomförande

Pilotundersökning

I december 2004 gjordes en mindre pilotundersökning via mail riktad till de 10 största myndigheterna med frågor om hur de bedömde utvecklingen av blanketter sedan Statskontorets undersökning. Ca 50 % av myndigheterna uppgav att antalet insamlade blanketter ökat medan 50 % angav oförändrat. Svaren bedömdes som tillräckligt intressanta för att utifrån mailundersökningen gå vidare med den större enkätundersökningen.

Enkätundersökning

Utifrån Statskontorets tidigare undersökning, ställdes en lista samman över de myndigheter som då samlade in blanketter från företag. Listan kompletterades sedan med de myndigheter som sedan dess tillkommit samt att de som försvunnit togs bort. De nya myndigheter som tillkommit respektive försvunnit identifierades utifrån Sveriges Statskalender. En viss sällning av nya myndigheter gjordes redan här – till exempel sorterades museer och högskolor/universitet bort.

Enkätens frågor baserades delvis på den tidigare undersökningen för att kunna jämföra svaren över tiden. Utöver dessa kompletterades undersökningen även med ett antal frågor kring myndigheternas IT-användning. Innan enkäten skickades ut gjordes dessutom en avstämning med Nutek för att säkerställa att samtliga relevanta frågeställningar identifierats.

Enkäten skickades per post till myndigheterna för att i möjligaste mån se till att enkäten diariefördes. Utöver enkäterna bifogades även ett följebrev med kontaktuppgifter vid frågor samt anvisningar hur enkäterna skulle fyllas i.

Bortsett från sällningen nämnd ovan gjordes i övrigt inte något urval av de nya myndigheter som enkäten skickades till, utan de myndigheter som fick enkäten fick själva skicka in svar om de samlade in blanketter eller inte. Till de myndigheter som var med i Statskontorets undersökning, bifogades även resultatet från den undersökningen för att säkerställa att de svar som myndigheterna lämnade in skulle vara jämförbara över tiden.

Den aktuella undersökningen skiljer sig från den förra undersökningen på flera områden:

- Detaljeringsgraden i den aktuella undersökningen är mindre än tidigare. Bland annat har myndigheterna endast ombetts skicka in totalsiffror vad gäller blankettyper och antal blanketter, inte redovisat per blankett.
- Målsättningen med studien var att göra en totalundersökning motsvarande den tidigare undersökningen. Det har under projektets gång dock konstaterats att det inte varit möjligt att få in svar från alla myndigheter inom rimlig tid. De svar som kommit in bedöms trots detta som tillräckliga för att dra slutsatser om utvecklingen.

Den relativt långa tid som förflutit mellan de båda undersökningarna har i sig medfört ett antal konsekvenser för undersökningen:

- Ett flertal av myndigheterna har haft svårt att identifiera vad man svarat vid den förra undersökningen, bland annat på grund av att definitioner har förändrats över tiden.
- De personer som svarade på den förra undersökningen är dessutom i många fall inte längre anställda av myndigheten vilket ibland gjort det svårt att utröna vad som är vad.

Definitioner

Definitionen av blanketter är densamma som i Statskontorets tidigare undersökning, det vill säga uppgiftslämnandet från företag ska vara strukturerat. På vilket sätt uppgifterna samlas in (papper, elektroniskt etc.) har ingen betydelse. Företag kan även lämna uppgifter utan någon särskild förutbestämd struktur, till exempel i ett brev som företaget formulerat självt. Kravet för att detta uppgiftslämnande ska ingå i denna enkät är att vissa bestämda uppgifter ska förekomma i brevet.

Uppgiftslämnandet ska dessutom ha en viss regelbundenhet, t ex en gång per år, eller utgå från specifika händelser som till exempel en ansökan av något slag eller bidrag/stöd. I undersökningen ingår inte sådant uppgiftslämnande som myndigheten genomför vid endast ett tillfälle, till exempel en enkätundersökning.

För enkäternas respektive frågor redogjordes för definitioner i de anvisningar som medföljde enkäten.

Svarsfrekvens

Undersökningens utskick och svar fördelar sig som följer:

	Utskick	Antal svar	Antal svar med blankett
”Gamla”myndigheter	75	48	48
”Nya”myndigheter	62	54	13

Svarsfrekvensen för de gamla myndigheterna var ca 61 %. De myndigheter som svarade står dock för ca 99 % av totalt inskickade blanketter, vilket innebär att det främst är de ”små” myndigheterna ur ett blanketthänseende som inte svarat.

Svarsfrekvensen för de ”nya” myndigheterna var ca 87 %. Av dessa är det endast 24 % som samlar in blanketter från företagen. De volymer som dessa samlar in är dessutom små, vilket redovisas mer i detalj längre fram i rapporten.

Skälen till att myndigheterna inte kom in med svar, trots en svarsperiod som förlängdes, skiftade. Det mest vanliga skälet var tidsbrist men även svar som att ”enkäten kastades i papperskorgen” och att ”vi är inte intresserade av att svara” förekom. Det bör också poängteras att den svarsfrekvens som ovan redovisas är baserad på dem som angett hur mycket blanketter de samlat in. Samtliga dessa svar är dock inte kompletta, vad gäller till exempel blankettyper har ett något mindre antal företag svarat.

En del myndigheter har svarat på del 2 och/eller del 3 utan att svara på frågor kring antal blanketter och blankettyper. Det förekommer också fall där man endast svarat på vissa frågor inom en specifik del. Detta innebär att svarsfrekvenserna kan skilja sig åt mellan olika frågor i enkäten.

Trots att inte alla ”gamla” myndigheter har svarat på utskicket har samtliga av dessa fortfarande blanketter. Detta innebär att antalet myndigheter med blanketter ökat från 75 st till 90 st enligt undersökningen.

Arkitraven

Adress Box 7250 SE-103 89 Stockholm

Besöksadress Oxtorgsgatan 4

Telefon +46 8 22 01 00

Fax +46 8 22 01 05

www.arkitraven.se

Näringslivets Regelnämnd NNR är en ideell förening. Föreningen har 12 näringslivsorganisationer som medlemmar. Dessa har 300 000 företag som medlemmar. Praktiskt taget alla storleksklasser och branscher finns representerade. NNRs uppgift är att arbeta för färre och enklare företagsregler samt att minimera företagens uppgiftslämnande. Mer information om NNR finns på www.nnr.se.

Blasieholmsgatan 4A
111 48 Stockholm
Telefon: 08-762 70 90
E-post: info@nnr.se
Hemsida: www.nnr.se